

УДК 336.221

ОПОДАТКУВАННЯ НЕПРИБУТКОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ НА ПРИКЛАДІ КРЕДИТНИХ СПІЛОК

Корецька-Гармаш В.О.

TAXATION OF NON-PROFIT INSTITUTIONS ON THE EXAMPLE CREDIT UNIONS

Koretskaya-Garmash V.A.

У статті виявлено особливості створення кредитних спілок відповідно до українського законодавства у сфері державного регулювання ринків фінансових послуг, розглянуто результати діяльності кредитних спілок за 2008-2013 роки, досліджено практику оподаткування кредитних спілок відповідно до прийнятого Податкового кодексу України: податком на прибуток, податком на доходи фізичних осіб, ПДВ, запропоновано податковий календар для сплати та нарахування податків, зборів з метою своєчасної їхньої сплати для запобігання порушення податкового законодавства та застосування штрафних санкцій.

Ключові слова: оподаткування, неприбуткові організації, кредитні спілки, ПДВ, податок на прибуток, податковий календар.

Постановка проблеми. Оподаткування є невід’ємним елементом економічної політики будь-якої держави, адже забезпечує акумулювання коштів у бюджеті, що дозволяє державі виконувати свої функції. Фінансово-кредитні установи є з’єднуючою ланкою між державними органами влади у якості яких виступають територіальні відділення Міністерства доходів і зборів України і платниками податків щодо повного і своєчасного перерахування податкових платежів до казначейських відділень, а також вони надають послуги зі зберігання та нарощування капіталів, розрахунково-касового обслуговування, кредитування, ведення та відкриття валютних рахунків. В цьому контексті особливої уваги заслуговують неприбуткові установи та практика їхнього оподаткування – кредитні спілки, які кредитують населення.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Загальними питаннями оподаткування кредитних спілок займаються українські та іноземні науковці – Калюга Є. [1], Гончаренко В.В. [2], Мешко О.І. [3], Правда М. [4], Пожар А.А. [5] та інші, але вони всі робили свої дослідження до впровадження у дію Податкового кодексу України.

Метою статті є практика оподаткування українських кредитних спілок після прийняття Податкового кодексу України.

Матеріали і результати дослідження. Відповідно до ст. 157 ПКУ [6] до неприбуткових установ та організацій, зареєстрованих згідно з вимогами законодавства та внесених органами державної податкової служби в установленому порядку до Реєстру неприбуткових організацій та установ, належать: кредитні спілки, пенсійні фонди, створені в порядку, визначеному відповідними законами.

В Україні відсутня законодавча база що визначає поняття «неприбуткові установи та організації», вимоги щодо їхнього створення та функціонування, але проектом Закону України «Про неприбуткові організації» [7, ст. 1] зазначається, що ними можуть бути юридичні особи, що утворюються без мети отримання прибутку для забезпечення діяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, сприяння виконанню функцій держави або місцевого самоврядування, розвитку громадянського суспільства та реалізації прав і свобод громадян.

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про кредитні спілки» [8] кредитна спілка – це неприбуткова організація, заснована фізичними особами, професійними спілками, їхніми об’єднаннями на кооперативних засадах з метою задоволення потреб її членів у взаємному кредитуванні та наданні фінансових послуг завдяки об’єднаним грошовим внескам членів кредитної спілки.

Отже, кредитні спілки створюються та діють на кооперативних засадах з метою акумулювання та надання кредитних ресурсів своїм пайовикам для вирішення їхніх соціальних потреб. Результати діяльності українських кредитних спілок представлені у табл. 1 [9].

За даними табл. 1, можна стверджувати, що відбувається зменшення кількості зареєстрованих кредитних спілок з 829 у 2008 році до 624 у 2013 році, а максимальна кількість виключених кредитних спілок спостерігалася у 2009 році у кількості 73 одиниць, зменшилася кількість членів кредитної спілки з 2669,4 тис. осіб у 2008 році до

980,9 тис. осіб у 2013 році. Фінансовий результат діяльності кредитних спілок представлений наявністю хронічного явища у вигляді непокритого збитку, максимальний розмір якого становив 612,5 млн. грн. у 2009 році. Необхідно відзначити зменшення обсягу наданих кредитів членам кредитних спілок з 6908,8 млн. грн. у 2008 році до 2576,2 млн. грн. у 2013 році, як наслідок, зменшення розміру внесків членів кредитної спілки з 5349,7 млн. грн. у 2008 році до 1772,4 млн. грн. у 2013 році. За наявності негативних явищ, які характеризують діяльність кредитних спілок, необхідно відзначити і позитивне явище щодо зменшення розміру заборгованості за неповернутими та простроченими кредитами з 675 млн. грн. у 2008 році до 407,6 млн. грн. у 2012 році.

Діяльність кредитної спілки ґрунтується на таких основних принципах [8, ст. 2]: добровільності вступу та свободи виходу з кредитної спілки; рівноправності членів кредитної спілки; самоврядування; гласності.

Кредитна спілка є юридичною особою, має самостійний баланс, банківські рахунки, які відкриває і використовує згідно із законодавством у самостійно обраних банківських установах, а також печатку, штамп та бланки із своїм найменуванням, власну символіку. Вона набуває статусу юридичної особи з моменту її державної реєстрації.

Неприбуткова організація діє на основі самофінансування, несе відповідальність за наслідки

своєї діяльності та виконання зобов'язань перед своїми членами, партнерами, державним та місцевими бюджетами. Вона несе відповідальність за своїми зобов'язаннями у межах вартості майна, яке належить їй на праві власності.

Майно кредитної спілки формується шляхом [8, ст. 19]:

вступних, обов'язкових пайових та інших внесків членів кредитної спілки (крім внесків (вкладів) на депозитні рахунки);

плати за надання своїм членам кредитів та інших послуг, а також доходів від провадження інших видів статутної діяльності;

доходів від придбаних кредитною спілкою державних цінних паперів;

грошових та інших майнових пожертвувань, благодійних внесків, грантів, безоплатної технічної допомоги як юридичних, так і фізичних осіб, у тому числі іноземних;

інших надходжень, не заборонених законодавством.

Капітал кредитної спілки складається з [8, ст. 20]: пайового, резервного та додаткового капіталів, а також залишку нерозподіленого доходу спілки і не може бути меншим 10 відсотків від суми її загальних зобов'язань. У разі ліквідації спілки залишок додаткового капіталу зараховується до Державного бюджету України.

Таблиця 1

Інформація про стан та розвиток кредитних спілок за 2008-2013 роки

Показники	Роки					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Кількість зареєстрованих кредитних спілок	829	755	659	613	617	624
Включено до Державного реєстру	12	7	7	5	3	4
Виключено з Державного реєстру	2	73	24	2	0	8
Кількість членів кредитної спілки, тис. осіб, з них	2669,4	2190,3	1570,3	1062,4	1095,9	980,9
члени, які мають внески на депозитних рахунках	164,0	117,0	78,9	48	44,9	40,3
члени, які мають заборгованість за кредитами	578,1	423,6	343,0	249,3	254,0	233,6
Активи, млн. грн., з них	6064,9	4218,0	3432,2	2386,5	2656,9	2598,8
продуктивні	5550,2	3630,5	3059,4	2111,1	2354,1	2261,1
непродуктивні	514,7	587,5	372,8	275,1	302,8	337,7
Капітал, млн. грн.	1714,0	765,8	1117,3	942,9	1088,7	1055,6
Дохід кредитної спілки, млн. грн.	1799,9	1086,1	706,2	672,2	755,1	764,6
Витрати кредитної спілки, млн. грн.	1642,0	1533,0	681,8	585,5	625,8	665,3
Нерозподілений дохід (непокритий збиток), млн. грн.	-67,6	-612,5	-247,0	-7,3	67,7	-8,2
Кредити надані членам кредитних спілок, млн. грн.	5572,8	3909,1	3349,5	2237,4	2531,0	2349,1
Обсяг кредитів, наданих членам кредитних спілок, млн. грн.	6908,8	2415,9	2134,9	2319,2	2665,7	2576,2
Кількість кредитів, наданих членам кредитних спілок, од.	680316	289633	300319	280898	266213	246484
Внески членів кредитної спілки на депозитні рахунки, млн. грн.	5349,7	2610,0	1643,8	1574,6	1750,7	1772,4
Заборгованість за неповернутими та простроченими кредитами, млн. грн.	675,0	1177,9	1357,5	410,6	407,6	412,9

Джерело: систематизовано автором за даними [9]

Кредитна спілка має право самостійно встановлювати:

розмір плати (процентів), яка розподіляється на пайові членські внески та нараховується на внески (вклади), що знаходяться на депозитних рахунках членів кредитної спілки;

розмір плати (процентів) за користування кредитами, наданими кредитною спілкою;

ціни (тарифи) на послуги, що надаються кредитною спілкою;

види кредитів, що надаються кредитною спілкою, умови надання та строки повернення кредитів;

способи забезпечення кредитних зобов'язань, вимоги щодо забезпечення погашення кредитів.

Кредитна спілка та її посадові особи зобов'язані зберігати таємницю щодо рахунків, внесків та інших фінансових операцій, здійснених членами кредитної спілки. Довідки видаються особисто членам кредитної спілки (їхніми представникам) лише щодо їхніх рахунків, внесків та інших фінансових операцій за відповідною заявою, а також судам, органам прокуратури, служби безпеки, органам внутрішніх справ, іншим правоохоронним органам та органам державної податкової служби у випадках та в порядку, передбачених законом. У разі смерті члена кредитної спілки довідки про його внески та рахунки видаються спадкоємцям, нотаріусам та консульським установам іноземних держав, у провадженні яких знаходяться справи про спадщину.

Кредитна спілка зобов'язана вести оперативний і бухгалтерський облік результатів своєї діяльності відповідно до законодавства України [6; 8], а також статистичну звітність та подавати її в установлених порядку та обсязі органам статистики [10].

Кредитна спілка подає Уповноваженому органу фінансову звітність та інші звітні дані в обсягах, формах та у строки, встановлені Уповноваженим органом, а також надає на запити Уповноваженого органу необхідні пояснення щодо звітних даних. Голова правління несе персональну відповідальність за достовірність та повноту фінансової звітності та інших звітних даних.

Достовірність і повнота річної звітності кредитної спілки має бути підтверджена незалежним аудитором (аудиторською фірмою), визначеним загальними зборами кредитної спілки. Аудиторський висновок подається Уповноваженому органу та представляється загальним зборам кредитної спілки.

Результати фінансової діяльності кредитної спілки визначаються на підставі річної звітності, включаючи баланс та звіт про доходи і витрати. Звітність про фінансово-господарську діяльність за рік підлягає затвердженню загальними зборами членів кредитної спілки [8, ст. 22].

Внески (вклади) членів кредитної спілки на депозитні рахунки, а також нарахована на такі кошти та пайові внески плата (проценти) належать

членам кредитної спілки на праві приватної власності. Кошти, що належать членам кредитної спілки, обліковуються окремо.

Кошти, що належать членам кредитної спілки, використовуються для надання кредитів членам кредитної спілки, а у разі наявності тимчасово вільних коштів членів кредитної спілки – можуть розміщуватися спілкою на депозитних рахунках в установах банків, які мають ліцензію на право роботи з вкладами громадян, і в об'єднаній кредитній спілці, а також у державні цінні папери, перелік яких встановлюється Уповноваженим органом.

З метою оподаткування Міністерство доходів і зборів України веде реєстр всіх неприбуткових організацій та їхніх відокремлених підрозділів [6, п. 1 ст. 157]. Право неприбуткової організації на користування пільгами в оподаткуванні податком на прибуток виникає після внесення такої організації до реєстру [11].

Від оподаткування звільняються доходи неприбуткових організацій, визначених у підпункті «в» пункту 1 ст. 157 [6], отримані у вигляді:

коштів, які надходять до кредитних спілок у вигляді внесків на недержавне пенсійне забезпечення або внесків на інші потреби, передбачені законом;

доходів від здійснення операцій з активами (у тому числі пасивних доходів) кредитних спілок, за пенсійними вкладками (внесками), рахунками учасників фондів банківського управління відповідно до закону з цих питань;

дотацій або субсидій, отриманих з державного або місцевого бюджетів, державних цільових фондів або в межах технічної чи благодійної, у тому числі гуманітарної, допомоги, крім дотацій на регулювання цін на платні послуги, які надаються таким неприбутковим організаціям або через них їхнім одержувачам згідно із законодавством, з метою зниження рівня таких цін;

коштів як третейський збір.

Відповідно до п. 157.14 ст. 157 Податкового Кодексу [6] Міністерство доходів і зборів України може прийняти рішення про виключення із Реєстру у разі порушення кредитною спілкою положень Податкового Кодексу [6] та інших законодавчих актів про неприбуткові організації [8]. До порушень віднесено використання звільнених від оподаткування коштів на цілі, не передбачені статутом, зокрема для провадження господарської діяльності. У зв'язку з цим потрібно врахувати особливості здійснення господарської діяльності кредитною спілкою, встановлені статтею 21 Закону України [8], оскільки не допускається провадження кредитною спілкою іншої діяльності, крім фінансової.

Відповідно норм Податкового кодексу України [6] суми податку та збору, не сплачені суб'єктом господарювання до бюджету у зв'язку з отриманням

податкових пільг, обліковуються таким суб'єктом – платником податків.

Порядок обліку сум податків та зборів, не сплачених суб'єктом господарювання до бюджету у зв'язку з отриманням податкових пільг, затверджений постановою Кабінету Міністрів України [12].

Суб'єкт господарювання, що не сплачує податки та збори у зв'язку з отриманням податкових пільг, веде облік сум таких пільг та складає звіт про суми податкових пільг. У разі коли суб'єкт господарювання пільгами не користується, вищезгаданий Звіт не подається.

Відповідно до п.4 Порядку №1233 [12] у графах «Код пільги згідно з довідником пільг» та «Найменування податкової пільги» Звіту зазначається код та найменування податкової пільги за кожним видом податкових пільг відповідно до довідника пільг, форма та порядок ведення якого затверджуються Державною податковою службою. У графі «Сума податкових пільг» Звіту відображається сума податку на прибуток, яку неприбуткова організація мала сплатити до бюджету у випадку врахування отриманих сум у складі доходу.

Відповідно до Довідника пільг, наданих чинним законодавством по сплаті податків, зборів, під кодами пільг 11020193 – 11020204, вказуються пільги з оподаткування неприбуткових установ і організацій, зокрема доходи неприбуткових установ і організацій, звільнених від оподаткування податком на прибуток відповідно до ст.157 Податкового кодексу [6].

Неприбуткова організація має право не пізніше ніж за десять днів до закінчення граничного строку подання Податкового звіту надіслати його на адресу відповідного контролюючого органу поштою з повідомленням про вручення та з описом вкладення.

Податковий звіт заповнюється особами, які забезпечують вільне читання тексту (цифр) та збереження цих записів протягом установленого терміну зберігання звітності. Заповнення олівцем не дозволяється. У Податковому звіті не має бути підчисток, помарок та виправлень.

Другим за значенням прямим податком є податок з доходів фізичних осіб, що сплачується кредитними спілками за осіб, які знаходяться з нею у трудових відносинах і отримують заробітну плату, тобто вони виступають в ролі податкових агентів.

При визначенні суми податку з доходів фізичних осіб базою оподаткування є чистий річний оподатковуваний дохід, який визначається шляхом зменшення загального оподаткованого доходу на суму єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, а також на суму податкової соціальної пільги звітного року [6, п. 6 ст. 164].

Ставка податку з доходів фізичних осіб становить 15% бази оподаткування щодо доходів, які не перевищують 10-кратний розмір мінімальної

зарплати, встановленої на 1 січня податкового року. Для сум доходів, які перевищують зазначену межу, – 17% [6, п. 1 ст. 167].

Податковим агентом платника податку при нарахуванні (виплаті) на його користь плати (відсотків), що розподіляється на пайові членські внески членів кредитної спілки, є кредитна спілка, що оподатковує такий дохід за ставкою 5%, визначеною в пункті 167.2 статті 167 [6].

Кредитна спілка, що виплачує плату (відсотки), що розподіляється на пайові членські внески членів кредитної спілки, платникам цього податку, надає податковому органу у строки, встановлені цим Кодексом для податкового кварталу, податковий розрахунок про нараховану плату (відсотки) та утриманий на неї податок [6, пп. 2 п. 12 ст. 170].

Відповідно до наказу ДПА України [13] щодо заповнення та подання податковими агентами-кредитними спілками податкового розрахунку № 1ДФ сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податку, і сум утриманого з них податку розрахунок подається до податкового органу на бланку встановленої форми. Заповнення та подання податкового розрахунку з податку на доходи фізичних осіб поширюється на юридичних осіб (їхні філії, відділення, інші відокремлені підрозділи), які незалежно від їхнього організаційно-правового статусу та способу оподаткування іншими податками зобов'язані нараховувати, утримувати та сплачувати податок на доходи фізичних осіб до бюджету від імені та за кошти фізичної особи з доходів, що нараховуються (виплачуються) такій особі, та є податковими агентами відповідно до пп. 180. п. 1 ст. 14 [6].

Подання податковими агентами розрахунку за період, у якому здійснювалась ліквідація (припинення діяльності) податкового агента, проводиться до оформлення його ліквідації (припинення діяльності).

Податковий розрахунок подається окремо за кожний квартал (податковий період) протягом 40 календарних днів, що настають за останнім календарним днем звітного кварталу. Окремий податковий розрахунок за календарний рік не подається.

Якщо останній день строку подання податкового розрахунку припадає на вихідний або святковий день, то останнім днем строку вважається операційний (банківський) день, що настає за вихідним або святковим днем.

Якщо після подачі податкового розрахунку за звітний період податковий агент подає новий податковий розрахунок з виправленими показниками до закінчення граничного строку подання податкового розрахунку за такий самий звітний період, то штрафи, визначені у п. 1 ст. 50 Податкового Кодексу [6], не застосовуються.

Податковий розрахунок подається незалежно від того, виплачує чи не виплачує доходи платникам

податку податковий агент протягом звітного періоду.

Податковий розрахунок подається до територіального органу Міністерства доходів і зборів України за місцезнаходженням податкового агента - юридичної особи або її відокремлених підрозділів чи за податковою адресою фізичної особи - податкового агента.

Податковий розрахунок готується у двох примірниках. Один примірник подається до територіального органу Міністерства доходів і зборів України. Другий – з підписом особи, відповідальної за приймання розрахунку, штампом та проставленим номером порції, отриманим при обов'язковій реєстрації розрахунку в територіальному органі Міністерства доходів і зборів України, – повертається податковому агенту. Податковий розрахунок може бути наданий контролюючому органу в електронній формі за добровільним рішенням податкового агента.

У разі якщо відокремлений підрозділ юридичної особи не уповноважений нараховувати, утримувати і сплачувати податок до бюджету, податковий розрахунок у вигляді окремої порції за такий підрозділ подає юридична особа до контролюючого органу за своїм місцезнаходженням та надсилає копію такого розрахунку до органу за місцезнаходженням такого відокремленого підрозділу.

Розрахунок, отриманий податковим органом від податкового агента, заповнений усупереч правилам, а саме: якщо в ньому не зазначено обов'язкових реквізитів, не підписано відповідними посадовими особами, не скріплено печаткою

податкового агента, може бути не визнана податковим органом як податковий розрахунок.

Особливістю оподаткування доходів членів кредитної спілки, які надають свої внески на договірних умовах є те, що основна сума депозиту (вкладу), внесеного платником податку до кредитної спілки, яка повертається йому, а також основна сума кредиту, що отримується платником податку (протягом строку дії договору), у тому числі фінансового кредиту на визначений строк та під проценти не включається до розрахунку загального оподаткованого доходу [6, пп. 29 п.1 ст. 165].

Кредитні спілки разом із сплатою ПДФО сплачують єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за ставками, які залежать від класу професійного ризику виробництва. Звичайно єдиний внесок на соціальне страхування страхувальники мають право відносити до складу своїх витрат, але виходячи із специфіки діяльності кредитних спілок, вони не є платниками податку на прибуток і тому відповідно не визначають об'єкт оподаткування – прибуток.

Відповідно до пп. 9 п. 1 ст. 196 ПКУ [6] надання фінансовими установами, якими є кредитні спілки, послуг, в межах управління фондами операцій з нерухомістю, а також відповідно до пп. 5 п. 1 ст. 196 [6] розміщення та повернення коштів за договорами позики, депозиту, вкладу, управління коштами не є об'єктом оподаткування ПДВ.

Сплата податків і зборів та подання податкової звітності кредитними спілками відбувається на підставі податкового календарю (табл. 2) [14] з метою запобігання порушення податкового законодавства та застосування штрафних санкцій.

Таблиця 2

Податковий календар кредитних спілок

Перелік податкових платежів	Строки сплати податкових платежів до бюджетів	Нормативно-законодавче забезпечення
Подати до податкових органів: квартальну фінансову звітність (форму № 1 (баланс), форму № 2 (звіт про фінансові результати))	протягом 40 календарних днів, що настають за останнім календарним днем звітного періоду	Пункт 46.2 статті 46, пункт 49.18 статті 49 Податкового кодексу України
Річну фінансову звітність (форму № 1 (баланс), форму № 2 (звіт про фінансові результати), форму № 3 (звіт про рух грошових коштів), форму № 4 (звіт про власний капітал), форму № 5 та примітки в довільній формі)	протягом 40 календарних днів, що настають за останнім календарним днем звітного періоду	Пункт 46.2 статті 46, пункт 49.18 статті 49 Податкового кодексу України
Податкову декларацію в разі сплати податку на прибуток	протягом 40 календарних днів, що настають за останнім календарним днем звітного (податкового) кварталу	Підпункт 49.18.2 пункту 18 статті 49 Податкового кодексу України
Податковий розрахунок суми доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податку, а також суми утриманого з них податку (форма №1ДФ)	протягом 40 календарних днів, що настають за останнім календарним днем звітного (податкового) кварталу	Підпункт 49.18.2 пункту 18 статті 49 Податкового кодексу України Підпункт 2.1 пункту 2 Порядку заповнення та подання податковими агентами Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податку, і сум утриманого з них податку, затвердженого наказом Державної податкової адміністрації України від 24.12.2010 № 1020

Продовження табл. 2

1	2	3
Податковий звіт про використання коштів неприбуткових установ та організацій	протягом 40 календарних днів, що настають за останнім календарним днем звітного (податкового) кварталу	Підпункт 49.18.2 пункту 18 статті 49 Податкового кодексу України
Звіт про суми податкових пільг	протягом 40 календарних днів, що настають за останнім календарним днем звітного (податкового) кварталу	Підпункт 49.18.2 пункту 18 статті 49 Податкового кодексу України, Пункт 3 Порядку обліку сум податків та зборів, не сплачених суб'єктом господарювання до бюджету у зв'язку з отриманням податкових пільг, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27.12.2010р. №1233
Звіт щодо сум нарахованого єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування	не пізніше 20 числа місяця, що настає за базовим звітним періодом (базовим звітним періодом є календарний місяць)	Пункт 3.1 розділу III Порядку формування та подання страхувальниками звіту щодо сум нарахованого єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, затвердженого постановою правління Пенсійного фонду України № 22-2 від 08.10.2010

Джерело: систематизовано автором на підставі [11]

Висновки. Кредитні спілки є потужним фінансовим інститутом, який дозволяє на привабливих умовах кредитувати населення під різноманітні цілі, але на відмінну від звичайних юридичних осіб, вони не переслідують мету – отримання прибутку. Фізичні особи, які не відповідають вимогам фінансово-кредитних установ щодо отримання кредиту звертаються за допомогою саме до неприбуткових організацій. Кредитні спілки відповідно до Податкового кодексу України є платниками податку на доходи фізичних осіб, внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, плати за землю, плати за першу реєстрацію транспортних засобів, екологічного податку, податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, збору за паркування транспортних засобів.

Література

- Гончаренко В.В. Кредитні спілки як фінансові кооперативи: міжнародний досвід та українська практика / В.В. Гончаренко // - К.: Наукова думка, 1997. – 240 с.
- Мешко О.І. Аналіз активів неприбуткових фінансових установ: методика та організація: дис. канд.. економ. наук: 08.00.09 / О.І. Мешко. – К. – 2008. – 150 с.
- Пожар А.А. Економічні та організаційні особливості розвитку кредитної кооперації в Україні: дис. канд.. економ. наук: 08.00.04 / А.А. Пожар. – Полтава. – 2007. – 250 с.
- Правда М. Кредитна спілка: реєстрація, діяльність, застава. Бухгалтерський та податковий облік / М. Правда // Дебет-Кредет. – 2001. - №20. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dtki.com.ua/debet/ukr/2001/20/pr16.html>
- Калюга Є. Особливості оподаткування кредитних спілок / Є. Калюга // Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. – 2010. - №118. – С. 19-21.
- Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI із змінами та доповненнями
- Проект Закон України «Про неприбуткові організації»
- Закон України «Про кредитні спілки» від 20.12.2001 № 2908-III із змінами та доповненнями
- Інформація про стан і розвиток кредитних спілок України за 2008-2013 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dfr.gov.ua>
- Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України «Про затвердження Порядку складання та подання звітності кредитними спілками та об'єднаними кредитними спілками до Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України» від 25.12.2003 № 177
- Наказ ДПА України «Про затвердження Положення про Реєстр неприбуткових установ та організацій» від 24.01.2011 № 37
- Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку обліку сум податків та зборів, не сплачених суб'єктом господарювання до бюджету у зв'язку з отриманням податкових пільг» від 27.12.2010 № 1233
- Наказ ДПА України «Про затвердження форми Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податку, і сум утриманого з них податку (форма № 1ДФ) та Порядку заповнення та подання податковими агентами Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податку, і сум утриманого з них податку» від 24.12.2010 № 1020
- Річний календар кредитної спілки. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://vaks.org.ua>

References

- Goncharenko V.V. Kreditni spilki yak finansovi kooperativi: mizhnarodniy dosvid ta ukrayinska praktika / V.V. Goncharenko // - K.: Naukova dumka, 1997. – 240 s.
- Meshko O.I. Analiz aktiviv nepributkovih finansovih ustanov: metodika ta organizatsiya: dis. kand.. ekonom. nauk: 08.00.09 / O.I. Meshko. – K. – 2008. – 150 s.
- Pozhar A.A. ekonomichni ta organizatsiyni osoblivosti rozvitku kreditnoyi koo-peratsiyi v Ukrayini: dis. kand.. ekonom. nauk: 08.00.04 / A.A. Pozhar. – Poltava. – 2007. – 250 s.
- Pravda M. Kreditna spilka: reestratsiya, diyalnist, zastava. buhgalterskiy ta podatkoviy oblik / M. Pravda // Debet-

- Kredet. – 2001. - #20. - [Elektronniy resurs]. – Rezhim dostupu: <http://dtk.com.ua/debet/ukr/2001/20/20pr16.html>
5. Kalyuga E. Osoblivosti opodatkovannya kreditnih spilok / e. kalyuga // Visnik Kiyivskogo natsionalnogo universitetu im. T. Shevchenka. – 2010. - #118. – S. 19-21.
 6. Podatkoviy kodeks Ukrayini vid 02.12.2010 r. # 2755-VI iz zminami zakon ta dopovnenniyami
 7. Proekt Ukrayini «Pro nepributkovi organizatsiyi»
 8. Zakon Ukrayini «Pro kreditni spilki» vld 20.12.2001 # 2908-III iz zminami ta dopovnenniyami
 9. informatsiya pro stan i rozvitok kreditnih spilok Ukrayini za 2008-2013 roki [Elektronniy resurs]. – Rezhim dostupu: <http://www.dfp.gov.ua>
 10. Rozporyadzhennya derzhavnoyi komisiyi z reguluyannya rinkiv finansovih poslug Ukrayini «Pro zatverdzhennya poryadku skladannya ta podannya zvitnosti kreditnimi spilkami ta ob'ednanimi kreditnimi spilkami do derzhavnoyi komisiyi z reguluyannya rinkiv finansovih poslug Ukrayini» vid 25.12.2003 # 177
 11. Nakaz DPA Ukrayini «Pro zatverdzhennya Polozhennya pro reestr nepributkovih ustanov ta organizatsiy» vid 24.01.2011 # 37
 12. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrayini «Pro zatverdzhennya poryadku obliku sum podatkov ta zboriv, ne splachenih sub'ektom gospodaryuvannya do byudzhetu u zv'yazku z otrimanniyam podatkovih pilg» vid 27.12.2010 # 1233
 13. Nakaz DPA Ukrayini «Pro zatverdzhennya formi podatkovogo rozrahunku sum dohodu, narahovanogo (splachenogo) na korist platnikov podatku, i sum utrimanogo z nih podatku (forma # 1DF) ta Poryadku zapovnennya ta podannya podatkovimi agentami Podatkovogo rozrahunku sum dohodu, narahovanogo (splachenogo) na korist platnikov podatku, i sum utrimanogo z nih podatku» vid 24.12.2010 # 1020
 14. richniy kalendar kreditnoyi spilki. [Elektronniy resurs]. – Rezhim dostupu: <http://vaks.org.ua>

Корецкая-Гармаш В.А. Налогообложения неприбыльных организаций на примере кредитных союзов

В статье выявлены особенности создания кредитных союзов согласно украинского

законодательства в сфере государственного регулирования рынков финансовых курсовых услуг, рассмотрены результаты деятельности кредитных союзов за 2008-2013 годы, исследована практика налогообложения кредитных союзов в соответствии с принятым Налогового кодекса Украины: налогом на прибыль, налогом на доходы физических лиц, НДС, предложено налоговый календарь для уплаты и начисления налогов, сборов с целью своевременной их уплаты для предупреждения нарушения налогового законодательства и применения штрафных санкций.

Ключевые слова: налогообложение, неприбыльные учреждения, кредитные союзы, НДС, налог на прибыль, налоговый календарь.

Koretskaya-Garmash V.A. Taxation of non-profit institutions on the example credit unions

In the article the peculiarities of the creation of credit unions in accordance with the Ukrainian legislation in the sphere of state regulation of financial markets foreign exchange services, discussed results of activity of credit unions for 2008-2013, studied the practice of the taxation of credit unions in accordance with the Tax code of Ukraine: the profit tax, the tax to incomes of physical persons, VAT, proposed tax calendar for the payment and accrual of taxes, fees with the aim of timely payment for tapabtion of tax legislation violation and penalty San capabilities.

Key words: taxation, non-profit institutions, credit unions, VAT, profit tax, tax calendar.

Корецька-Гармаш Вікторія Олександрівна – к.е.н., доц. кафедри «Оподаткування і соціальна економіка» Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля, kgvika@ukr.net

Рецензент: Максимов В.В. д.е.н., проф., завідувач кафедри економіки підприємств Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля, Україна.

Стаття подана 29.05.2014 р.